

Studiekvalitetsmelding for Senter for vitenskapsteori, 2022

1. Gjennomførte og planlagte emne- og programevalueringar

Master i berekraft

Hausten 2022 tok vi imot vårt andre kull med studentar på Master i berekraft. Det første semesteret tek studentane dei to obligatoriske emnene SDG310 og SDG311, som er svært tett integrert med kvarandre og som i 2022 vart undervist for andre gong.

SDG311 vurderast av emneansvarleg Roger Strand som vellukka, og med gode eksamenssvar. Eit særtrekk ved emnet er at undervisingsseksjonane ber svært mykje av vekten for læringa, og at litteraturen ikkje støttar godt nok opp om læringsprosessane. Litteraturen vil difor justerast før emne skal undervisast neste gong. Emneansvarleg ønsker også å utvikle fleire former for studentaktiv læring undervegs i semesteret.

SDG310 og SDG311 heng også tett saman med emnet SDG312 som studentane tek i andre semester. Dette emnet vart undervist for første gong våren 2022 og vart eigenvurdert av emneansvarleg Birgit Kopainsky, samt at det vart haldt eit fokusgruppeintervju med studentane for å få tilbakemeldingar. Basert på desse er det planlagt å gjere følgjande justeringar våren 2023: labsesjonane bør innehalde meir praktisk øving og litteraturen bør i større grad vere relevant for og knytast opp til forelesingane, samt at undervisarane må vere tydelegare på samanhengen mellom læringsmåla, innhaldet i forelesingane og vurderingsforma.

Eit viktig punkt er SDG312 bør integrerast betre med SDG310 og SDG311 som undervisast i første semester. Dette var nemnt i studiekvalitetsmeldinga for 2021, og følgt opp med eit eindags undervisingsseminar i juni 2022, og eit dagars undervisingsseminar i november 2022. Dette er eit prioritert område for kvalitetsutvikling for Master i berekraft, og vi fortset arbeidet med i 2023.

Hausten 2022 gjekk emne SDG349 Praksisemne for første gong. Dette emne er for studentar på Master i berekraft som er i sitt tredje semester og som vel å skrive ei masteroppgåve som er praksisbasert. 8 studentar valgte å gå ut i praksis hausten 2022. Sidan dette er emnet er tett knytt opp mot masteroppgåva vil praksisemne evaluerast i løpet av våren 2023, når vi har gjort oss erfaringar med korleis det er for studentane å skrive masteroppgåve på bakgrunn av praksis.

Master i berekraft er i prosess med å engasjere ein ekstern fagfelle for programmet. Det er forventat at den eksterne fagfellen leverer første rapport i løpet av 2023.

VITHF900/905 Vitenskapsteori og etikk

Det vart gjort ei grundig eigenvurdering av ph.d.-kurset VITHF900/905 i 2022, samt ei deltakarevaluering. Skildringa nedanfor er henta frå eigenvurderinga av kurset skriven av Silje Langvatn:

Den felles seminardelen gjekk i 2022 over fire fulle dagar. Første samling var 17. –18. januar, og andre samling 24. –15. januar. Seminardelen inkluderte forelesingar i vitenskapsteori og vitkapsfilosofi, etisk teori, forskingsetikk, ulike typar av teori, omgrepsanalyse, hermeneutikk, Foucaults historieteori, samt ei forelesing om dekolonialisme. Forelesarar var Silje Aambø Langvatn (SVT), Henrik Berg (SVT), Laura Drivdal (SVT), Nils Gilje (OsloMet) og Madina V. Tlostanova (Linköping Universitet). Nytt av året var ein «etikk-dag» der forskingsetikk vart diskutert og kontekstualisert på ei rekkje ulike måtar. Ved å kombinere forelesingar og diskusjon om ulike etiske argumentasjonsmåtar/typar av teori, med ei forelesing om interne vitkapelege normer og ideal fekk kandidatane eit betre grunnlag for å lese og diskutere dei forskingsetiske retningslinjene og deretter analysere og diskutere ei rekkje konkrete forskingsetiske dilemma og gråsoner av relevans for deltakarane sine ph.d.-prosjekt. Alt i alt er utvalet av vitkapssteoretiske og etiske perspektiv gjort for å gje deltakarane kunnskap om ei rekke generelle problem i vitkapssteori og etikk innan humaniora slik det er intendert i formuleringa av læringsutbyttet.

Vi fekk spesielt tilbakemelding om at det fungerte godt å veksle mellom forelesingar, diskusjon i plenum og diskusjon i små grupper. Dette har også blitt etterspurt i tidlegare års evalueringar. Til neste år vurderer vi å utvide denne etikk-dagen til to fulle dagar. Dette for å gje rom til enda meir diskusjon av etiske dilemma knytt til deltakaranes egne prosjekt, samt meir rom til å trekkje parallellar mellom forskingsetikk og andre delar av kurset (t.d. hermeneutikk og postkolonial/dekolonial tenking.) Denne utvidinga av kurset vil slik kunne gje ei betre integrering av ulike faglege perspektiv men ikkje ei større arbeidsmengde i høve til studiepoengsutteljinga.

Vårt inntrykk er at kandidatane var svært godt nøgde med rettleingsgruppene og rettleinga frå faglærar i samband med det vitkapssteoretiske essayet. Dette gjeld spesielt kandidatane som valde VITHF900-varianten med lenger essay. Studentevalueringane (sjå vedlegg nedanfor) stadfester dette inntrykket.

Både dei **skriftlege og munnlege tilbakemeldingane på seminardelen frå kandidatane** var svært gode. Nokre få har uttrykt at kurset spenner for vidt. Ein mogleg måte å adressere dette på er å introdusere ein del valfrie modular som gir meir fagnære perspektiv på ulike vitkapssteoretiske- og etiske problemstillingar. Dette, samt meir fag-spesifikke litteraturlister som supplerer den felles litteratur, er noko vi vil sjå på til neste års kurs. Dette vil krevje eit tettare samarbeid med dei ulike fagmiljøa. Vi ynskjer likevel å halde fast på at kurset først og fremst skal ha felles forelesingar om generelle problemstillingar og tverrfaglege diskusjonsgrupper. Eit formål med kurset er at kandidatane får møte andre perspektiv og typar av litteratur og teori enn det dei får i sine respektive fagmiljø. I mange tilfelle viser slike tverrfaglege innspel seg å vere til nytte for kandidatane sitt arbeid med det vitkapssteoretiske essayet, og i nokre tilfelle også noko som gir kandidatane nye og originale perspektiv på sine egne ph.d.- prosjekt.

Dannelsesemnene

Hausten 2022 vart dannelsesemne VIT217 Pandemier: Hva vet vi? Hva bør vi gjøre? lansert. Emneplanen og emnedesignet er ei formalisering av et pilotprosjekt som vart påbegynt våren 2020 og tilbudt studentane ved UiB våren 2021 (då under emnekode VIT211 Global helse: Etikk, politikk og menneskerettigheter).

Emnet er både studentevaluert og eigenvurdert av emneansvarleg. Emneansvarleg Jan Reinert Karlsen skriv i eigenevalueringa at arbeidet med å utforma VIT217 har vært rettet mot å «styrke studentenes tverrfaglige integrering av innsikter på tvers av faglige skillelinjer og akademiske kulturer, samt å lage et tettere forhold mellom undervisning, pensum og eksamensoppgave».

Endringane medførte svært gode eksamenssvar frå studentane, men emne har ei utfordring med oppmøte på seminargruppene, og vi vurderer å innføre obligatorisk oppmøte til undervisninga.

2. SVTs satsingar og prioriteringar innan utdanning og læringsmiljø

Master i berekraft er eit satsingsområde for senteret. Særleg er det integrering av dei obligatoriske emna, samt vidareutvikling av praksisemne som har vore prioriterte i utviklingsarbeidet i 2022, og vil fortsette å vere det i 2023. På undervisningsseminaret for Master i berekraft i november 2022 vart det satt ned ulike «Action points» som skal prioriterast i arbeidet framover. Det er mellom anna å utvikle gode sensorretteingar for masteroppgåver som fungerer på tvers av samarbeidsfakulteta og studieretningane, avklare rolla til dei som er koordinatorar for dei ulike spesialiseringane, utvikle samarbeidet med Det juridiske fakultet og inngå avtale om fordeling av resultatmidlar mellom samarbeidsfakultet- og institutt, samt å utvikle eit nytt emne om prosjektutvikling for studentane våre som sikrar at dei får nødvendig opplæring i metode og støtte i prosjektutviklinga (SDG314 Prosjektutvikling).

Studentaktiv læring er sentralt i både Master i berekraft, og i dannelsesemna. I masterprogrammet arbeider studentane i første semester med ulike case knytt til klimasøksmålet og reinsing av vatnet i Store Lungegårdsvatn. Både i masterprogrammet og i dannelsesemna er den tverrfaglege samtalen og refleksivitet over eigen posisjon sentrale delar av undervisninga.

Senter for vitskapsteori vurderer å søke HK-dir om midlar gjennom utlysinga knytt til studentaktiv læring og arbeidslivsrelevans. Utlysinga blir offentleggjort 1. juni. Vi vil ta kontakt med fakultetet for å diskutere ideen når vi har klart for oss om vi kjem til å søke eller ikkje.

SVT fekk i 2022 tildelt midlar frå UiBs Humaniorastrategi (midlar til forprosjekter og fagleg pilotarbeid) og fekk 3 månader frikjøp for å utvikle eit emne i vitskapsteori og etikk som skal vere ein del av ph.d.-programmet på Det juridiske fakultet. Emnet skal utviklast i samarbeid med Det juridiske fakultet, og professor Jørn Jakobsen er prosjektleiar. Det er eit kurs som skal styrke den tverrfaglege kompetansen som skal styrke den tverrfaglege kompetansen til ph.d.-kandidatane.

SVT utviklar saman med Tore Vagn-Lid som er professor ved NTNU og gjesteforskar ved SVT, eit nyskapande kurs for kunstnerisk utviklingsarbeid. I 2022 var det undervist ein pilot for eit slikt emne i samarbeid med fagmiljø og studentar frå teatervitskaps og Institutt for kunst og medievitskap ved NTNU. På sikt kan dette bli til eit kurs i vitskapsteori og etikk i kunstnarleg utviklingsarbeid ved KMD, UiB og vi er i dialog med KMD om dette.